

URPU STRELLMAN &
JOHANNA VAATTOVAARA (TOIM.):
Tieteen yleistajuistaminen.
Gaudeamus 2013.

MUUT KIRJOITTAJAT:

Maija Gerlander, Elina Heikkilä,
Jaakko Hämeen-Anttila, Markus
Itkonen, Ismo Jokinen, Ulla Järvi,
Markku Löytönen, Arto Mustajoki,
Anne Nevgi, Tuuli-Mariia Nilsson,
A.-P. Pietilä, Salla Poutiainen, Toini
Rahtu, Kimmo Svinhufvud, Tuu-
la Vainikainen, Jarno Valkonen ja
Krista Varantola.

TERVETULOA TO 10.1.2013

Torstaina 10.1.2013 kello 11.45-12.15
julkistamistilaisuus Helsingin yli-
opiston pääarakennuksessa Opetta-
jien lehtisälissä (Fabianinkatu 33,
2. krs).

• Median ja tiedemaailman yhteis-
työstä puhuvat kirjan toimittajat,
Urpu Strellman ja Johanna Vaatto-
vaara, ja kirjoittajista päätoimittaja
A.-P. Pietilä.

ARVOSTELUKAPPALEET JA LISÄTIEDOT:

Outi Kitti
outi.kitti@gaudeamus.fi
p. 050 5401 299

GAUDEAMUS
Helsinki University Press
Vuorikatu 3 A, 00100 Helsinki
www.gaudeamus.fi

Vain ymmärrettyyn tietoon voi suhtautua kriittisesti

ONNISTUNUT TIEDONVÄLITYS VAATII TOIMITTAJIEN JA TUTKIJOIDEN YHTEISTYÖTÄ

LEHDISTÖTIEDOTE, JULKAISUVAPAA 10.1.2013

Tietoa on maailmassa saatavilla koko ajan enemmän, mutta yhä vähemmän tiedosta päätyy keskivertoihmisen korvien väliin. Tiede kuuluu kaikille ja jokaisella pitäisi olla mahdollisuus saada tietoa omalla äidinkielellään ja yleistajuisesti. Esimerkiksi tieteellinen tutkimus on arvoton, jos tieto ei tavoita vastaanottajia ja jos kukaan ei pysty käyttämään uutta tietoa hyväkseen.

Uuden tiedon portinvartijoina ovat tietoa tuottavat tutkijat ja tietoa välittävät toimittajat, joiden välinen yhteistyö on onnistuneen tiedonvälityksen perusedellytys. Miten asioista pitäisi puhua ja kirjoittaa, jotta viesti olisi paitsi ymmärrettävä myös mielenkiintoinen? Kuinka paljon voidaan yleistajuistaa ilman, että tieteellinen tarkkuus kärsii?

Tammikuun alussa Tieteen päivillä julkaistava *Tieteen yleistajuistaminen* (Gaudeamus 2013) kertoo, miten tieteestä kannattaa viestiä. Teos kuvaa median ja kustannusmaailman toimintaperiaatteita ja antaa käytännön työkalut siihen, miten kirjoittaa ja puhua tieteestä yleistajuisesti muun muassa lehtijutuissa, tietokirjoissa, verkkoteksteissä, esitelmissä ja haastatteluissa, mutta myös esimerkiksi väitöstilaisuudessa ja rahoitushakemuksissa. Teoksessa tarkastellaan myös laajemmin yleistajuistamiseen liittyviä kysymyksiä ja yleistajuistamisen yhteiskunnallista merkitystä.

Kirjan ovat toimittaneet Urpu Strellman ja Johanna Vaattovaara, ja sitä on ollut kirjoittamassa laaja tutkijoiden ja toimittajien joukko.

Lukijan vastaanottokyvyllä on rajansa

"(...) usein kuulee väitettävän, että tiedon määrän kasvaminen ei ole tehnyt keskivertoihmistä yhtään viisaammaksi vaan ihmisten käyttäytyminen viittaa pikemminkin tyhmyyden lisääntymiseen. Tietoa siis tuotetaan entistä enemmän, mutta se ei näytä erityisemmin muuttuvan kansalaisten kasvavaksi tietovarannoksi." Arto Mustajoki

"Kommunikaation perusedellytys on taito supistaa ja yksinkertaistaa. Tämä pätee myös arkikeskustelussa. Kukaan ei jaksa kuunnella, jos joku kertoo liian pikkutarkasti etelänmatkasta tai väitöstilaisuudesta. Tietokirjoissakaan ei saa kertoa liikaa, koska lukijan vastaanottokyvyllä on rajansa." Arto Mustajoki

"Nykytieteelle on ominaista, että tutkijat tietävät yhä enemmän yhä vähemmästä. Tässä mielessä jokainen tutkija on samaan aikaan sekä oman alansa asiantuntija että toisen alan maallikko. Molemmissa rooleissa tutkijan tulisi sekä saada että tuottaa luotettavaa tietoa." Krista Varantola

"[Dan] Brownin kirjat ovat osoitus siitä, miten kaunokirjallisuuden keinoin voidaan saada miljoonat lukijat kiinnostumaan kirkko-, taide- ja rakennushistoriasta sekä heraldiikasta. Siksi on oikeutettua kysyä, ovatko tiedonvälityksen muodot ensisijaisia vai ovatko suuren yleisön kiinnostuksen herättävät keinot tärkeämpiä, kun tarkoituksena on välittää ja levittää tietoa." A.-P. Pietilä

"Kun teksti on valmis, se kannattaa antaa tuon kuvitteellisen lukijan tarkistettavaksi. Jos hän sanoo 'Ihan kiva', hän ei ole ymmärtänyt siitä puoliaakaan. Jos hän alkaa inttää vastaan jostain sanomastasi, hän on ymmärtänyt ja juttu on herättänyt hänessä ajatuksia." Ulla Järvi